

Piezīmes un atsauces Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	1355
Sugas nosaukums:	<i>Lutra lutra</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0200300
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Slīteres Nacionālais parks
Eksperts(i):	Valdis Pilāts
Darbs pabeigts:	20.01.2022.
Vispārējās piezīmes:	<p>Ūdri apdzīvo visu veidu ūdenstilpes, kur atrodama barība un drošas slēptuves atpūtai un vairošanās midzeņu ierīkošanai. Ūdensteces ir ūdru pamatdzīvotnes, un no to hidrogrāfijas galvenokārt atkarīga teritorijas bioloģiskā ietilpība. Ezerus, kam svarīga nozīme ūdru barošanās apstākļu uzlabošanā, ūdri pilnībā var izmantot tikai bezledus periodā. Atklātās nosusināšanas sistēmas (grāvjus) ūdri apmeklē, kad tajos ir ūdens un tos neklāj ledus (Ozoliņš et al. 2018).</p> <p>Ūdru populācijas lieluma noteikšanai izmanto ūdenstilpju krasta līnijas garumu. 2021. gadā LIFE-IP LatViaNature kartogrāfi digitizēja ūdenstilpju krastus un aprēķināja to garumu, izmantojot LĢIA ģeotelpisko datu ūdeņu ģeometrijas un vadoties no nosacījumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ezeru salas netiek ņemtas vērā; - ja upes platākas par 20 m, tiek skaitīti abi krasti; - iespēju robežās jāņem vērā arī kanāli no 2 m platuma, ja tos var rekogniscēt. <p>Slīteres NP ir samērā biezs hidroloģiskais tīkls. Vairāku mazo upīšu iztekas sākas no avotiem un strautiem ūdens atslodzes vietās Baltijas ledus ezera senkrastā. Lielākās upes ir Mazirbe (10 km) un Pitragupe (14 km). Mazirbes upe veidojas, satekot diviem strautiem, kuru gultnes ir regulētas. Pitragupe sākas ārpus Slīteres NP teritorijas un tecējumā pievieno Zviedrgrāvi. Kolkas apkārtnē 19. gs. izveidots Rīgas līcim perpendikulārs vigas drenējošs grāvju tīkls.</p>

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	SDF: "0" (atbilstoši atskaitē par ūdru monitoringu norādītajam). Atbilstoši atskaitē par ūdru monitoringu norādītajam – ūdru klātbūtne konstatēta, bet populācijas lieluma vērtējums nav veikts. CV_USE laukā ierakstīta vērtība "1", kas interpretējama kā neregulāra īslaicīga klātbūtne.
Unit_CV	Indivīds
Habitat	Cits. Kā jau augstāk minēts, ūdri izmanto dažādas ūdenstilpes un to krastus, kas neatbilst konkrētiem Biotopu direktīvas I pielikuma biotopiem.
Annex I	Na
Annex I_area_USE	Na
Other_area_USE	Kartogrāfiski nomērītais piemēroto biotopu kopējais garums: 114,63 km, no tiem upju krasta līnijas garums – 60,77 km . Tālāk aprēķinos kā Other area_USE izmantoti 60,77 km kā ūdru pamatdzīvotnes statusam atbilstošs lielums.

Lauks	Paskaidrojums																																		
OK_DEN	Izrēķinātais CV_DEN blīvums 0,02 īp/km. Tas ir mazāk nekā J. Ozoliņa aprēķinātais ūdru vidējais blīvums Latvijas upēs – 1,2 ūdri uz 10 upes tecējuma kilometriem (Ozoliņš 1999) jeb 0,12 ūdru uz 1 km piekrastes.																																		
OPT_DEN	<p>Attēls zemāk atspoguļo visās Latvijas Natura 2000 teritorijās aprēķināto ūdra blīvumu histogrammu, t. sk. kāds ir ūdra blīvums Slīteres NP salīdzinājumā ar citām Natura 2000 teritorijām un optimālo vērtību.</p> <p>Zaļš: OPT_DEN / Oranžs: CV_DEN</p> <table border="1"> <caption>Histogram Data (Estimated)</caption> <thead> <tr> <th>Blīvums</th> <th>Frequency</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>0,02</td><td>11</td></tr> <tr><td>0,04</td><td>9</td></tr> <tr><td>0,06</td><td>16</td></tr> <tr><td>0,08</td><td>11</td></tr> <tr><td>0,10</td><td>14</td></tr> <tr><td>0,12</td><td>6</td></tr> <tr><td>0,14</td><td>8</td></tr> <tr><td>0,16</td><td>5</td></tr> <tr><td>0,18</td><td>5</td></tr> <tr><td>0,20</td><td>3</td></tr> <tr><td>0,22</td><td>2</td></tr> <tr><td>0,24</td><td>3</td></tr> <tr><td>0,26</td><td>2</td></tr> <tr><td>0,28</td><td>5</td></tr> <tr><td>0,30</td><td>2</td></tr> <tr><td>More</td><td>17</td></tr> </tbody> </table> <p>CO noteikšanai kā optimālais blīvums izvēlēts “0,14 īp./km”, jo šī vērtība ir nedaudz augstāka par literatūrā doto vidējo un tā sasniegta diezgan daudzās Latvijas Natura 2000 teritorijās un tāpēc ir reālistiska.</p>	Blīvums	Frequency	0,02	11	0,04	9	0,06	16	0,08	11	0,10	14	0,12	6	0,14	8	0,16	5	0,18	5	0,20	3	0,22	2	0,24	3	0,26	2	0,28	5	0,30	2	More	17
Blīvums	Frequency																																		
0,02	11																																		
0,04	9																																		
0,06	16																																		
0,08	11																																		
0,10	14																																		
0,12	6																																		
0,14	8																																		
0,16	5																																		
0,18	5																																		
0,20	3																																		
0,22	2																																		
0,24	3																																		
0,26	2																																		
0,28	5																																		
0,30	2																																		
More	17																																		
OK_NEW	Nē, jo suga Latvijā ir labvēlīgā aizsardzības stāvoklī (https://www.daba.gov.lv/lv/zinojumi-eiropas-komisijai).																																		
AREA_NEW	Na																																		
OK_INT	Nē, jo suga ir labvēlīgā aizsardzības stāvoklī (https://www.daba.gov.lv/lv/zinojumi-eiropas-komisijai).																																		
IND_INT	Na																																		
Papildus nosacījumi																																			
Cits lauks																																			

Literatūra un informācijas avoti

Natura 2000 datubāze (Slīteres NP SDF).

Ozoliņš J. 1999. Ūdrs *Lutra lutra* (L., 1758) saldūdeņu un to piekrastes ekosistēmās Latvijā. Promocijas darbs bioloģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai. Latvijas Universitāte, Rīga, 131 lpp.

Ozoliņš J. et al. 2018. Eirāzijas ūdra *Lutra lutra* sugas aizsardzības plāns. LVMI “Silava”, Salaspils, 1.–55. lpp.

Ūdru monitorings Latvijā. Gala atskaite par 2014.–2017. gadu. LVMI “Silava”, Salaspils, 20 lpp.